

Arkivsak-dok. 15/08752-3
Saksbehandler Ann Sherin Skollevoid

Saksgang	Møtedato	Saknr
Hovedutvalg for samferdsel, areal og miljø	09.12.2015	120/15

HØRING - ENDRINGER I OPPLÆRINGSLOVA - FRIERE SKOLEVALG, MULIGHET TIL Å TILBY MER GRUNNSKOLEOPPLÆRING M.M.

Fylkesrådmannens forslag til vedtak

Fylkesrådmannen anbefaler at følgende svar sendes til Kunnskapsdepartementet vedrørende skoleskyss:

- Vest-Agder fylkeskommune ber om at det presiseres hvorvidt det er elevens folkeregistrerte adresse som skal legges til grunn for målingen av avstand, eller elevens evt. hybeladresse i vertsfylket.
- Vest-Agder fylkeskommune ber om at det presiseres begrensinger i forhold til skyssretten og i forhold til hva slags skyss elevene har rett til om de velger fortsatt å bo i hjemfylket. Det bes om at skyssretten i tilfeller med lange avstander begrenses eller bortfaller på grunnlag av lang reisetid og/eller store økonomiske konsekvenser.
- Vest-Agder fylkeskommune ber om at det presiseres hvorvidt elever som velger å bosette seg på hybel i vertsfylket har rett til skyss i forbindelse med hjemreiser i helger/ferier, og evt. hvem som er praktisk og økonomisk ansvarlig for slik skyss.
- Vest-Agder fylkeskommune ber at det klargjøres hvilke kostnader til skyss fylkene blir belastet som følge av muligheten til å tilby grunnskoleopplæring til ungdommer som har rett til videregående opplæring

Vedlegg

Høringsbrev
Høringsnotat
Saksfremstilling HKU
Saksprotokoll HKU

Bakgrunn for saken

Kunnskapsdepartementet sendte 21. september 2015 ut et høringsbrev som blant annet foreslo endringer i opplæringsloven for å gi elever på videregående nivå et friere skolevalg over fylkesgrensene, samt mulighet til å tilby mer grunnskoleopplæring. Høringsfrist er 7. desember 2015. Det har blitt innvilget utsettelse på høringsfristen for Vest-Agder fylkeskommune til 9. desember 2015.

Vest-Agder fylkeskommune v/utdanningsavdelingen sender inn et dokument med innspill til høringen. I tillegg er det valgt å sende inn et eget innspill fra samferdselsseksjonen som grundigere belyser aspektet vedrørende skoleskyss. Dette innspillet er utformet i samråd med AKT. Det er kun innspillet vedrørende skoleskyss som fremlegges for behandling i SAM-utvalget i denne saken. I denne saken belyses både det som går på fritt skolevalg på tvers av fylkesgrenser, samt mulighet til å tilby grunnskoleopplæring til ungdommer som har rett til videregående opplæring. Høringsinnspill fra utdanningsavdelingen ligger som vedlegg til saken.

Saksopplysninger

Departementets forslag er å gi elever i videregående opplæring rett til et friere skolevalg på tvers av fylkesgrensene. Elever gis rett til gratis skyss til skoler i andre fylker på samme vilkår som retten til gratis skyss i eget fylke. I hovedtrekk innebærer dette at elevene gis rett til å gå dekket skyssutgifter når reiseveien er lengre enn seks kilometer.

Departementet skriver at den nærmere reguleringen av bl.a. skyss vil bli foreslått som endringer i forskrift til opplæringsloven i egen høring senere.

I tillegg tar høringen for seg kommuner og fylkeskommuners mulighet til å tilby grunnskoleopplæring til ungdommer som har rett til videregående opplæring, men av ulike årsaker ikke har et godt nok faglig grunnlag til å starte eller gjennomføre videregående opplæring. Departementet skriver i sitt forslag at retten til skyss etter opplæringsloven § 4A-7 forblir uendret.

Departementet foreslår følgende i høringen:

- At elever gis rett til gratis skyss til skoler i andre fylker på samme vilkår som retten til gratis skyss i eget fylke
- At kommuner og fylkeskommuner kan tilby mer grunnskoleopplæring etter opplæringsloven § 4A-1 til ungdommer som har rett til videregående opplæring etter opplæringsloven § 3-1.

Vurderinger

Friere skolevalg

I dag praktiseres det slik at elever fra Vest-Agder som går på skole i andre fylker, som hovedregel gis skysstilbud dersom elevene har søkt men ikke fått tilbud om tilsvarende utdanning i Vest-Agder eller Vest-Agder fylkeskommune har godkjent elevplassen, jf. reglement for skyss til videregående skole pkt. 7. Med skysstilbud menes i hovedsak refusjon av periodekort som eleven selv kjøper, og ordningen administreres av fylkeskommunen.

Skyssrett til videregående skole følger av opplæringsloven § 7-3. Elever i videregående skole som bor mer enn seks kilometer fra skolen har rett til gratis skyss

eller full skyssgodtgjørelse. Når det er nødvendig har elever rett til gratis båttransport uten hensyn til reiselengde.

Departementets forslag er at *"elevene gis rett til skyss til skoler i andre fylker på samme vilkår som retten til gratis skyss i eget fylke"*. Det fremgår ikke av forslaget hvorvidt det er elevens folkeregistrerte adresse eller evt. hybeladresse som skal legges til grunn når man vurderer rett til fri skoleskyss. I opplæringsloven menes elevens Folkeregistrerte adresse som hjem. Når man velger skole i annet fylke vil elever i hovedsak få over seks kilometer mellom hjem og skole. Det må derfor presiseres hvorvidt det er elevens folkeregistrerte adresse som skal legges til grunn for målingen av avstand, eller elevens evt. hybeladresse i vertsfylket.

Det bør presiseres begrensninger i forhold til skyssretten og i forhold til hva slags skyss elevene har rett til om de velger fortsatt å bo i hjemfylket. Skyss over lange avstander kan medføre store kostnader og vanskelig organisering. Det bes om at skyssretten i de tilfeller begrenses eller bortfaller på grunnlag av lang reisetid og/eller store økonomiske konsekvenser.

Videre bør det presiseres hvorvidt elever som velger å bosette seg på hybel i vertsfylket har rett til skyss i forbindelse med hjemreiser i helger/ferier, og evt. hvem som er praktisk og økonomisk ansvarlig for slik skyss.

Økning av antall gjesteelever til Vest-Agder kan gi kapasitetsutfordringer på enkelte ruter. Det må også påregnes økt administrasjon knyttet til søknader om skyss for gjesteelever i Vest-Agder og gjesteelever til andre fylker, avhengig av hvordan ansvaret fordeles.

I sentrale deler av Kristiansandsregionen er retten til fri skyss opphørt, jf. dispensasjon fra Fylkesmannen i Vest-Agder. Tilsvarende dispensasjon gis også i andre byregioner i Norge. Det antas at dette også vil gjelde for gjesteelever som bosetter seg i Kristiansandsregionen, og tilsvarende for elever fra Vest-Agder som blir gjesteelever i slike områder i andre fylker. Gjesteelever vil da måtte kjøpe aktuelt periodekort.

Mulighet til å tilby grunnskoleopplæring til ungdommer som har rett til videregående opplæring

Departementet skriver i sitt forslag at retten til skyss etter opplæringsloven § 4A-7 forblir uendret. Det innebærer at deltakerne i et tilbud om mer grunnskoleopplæring etter forslaget ikke har rett til skyss etter første ledd ettersom de har fullført grunnskolen. Skoleeier kan likevel tilby skyss som en del av tilbudet. Rett til skyss etter § 4A-7 andre ledd, for deltakere som har behov for skyss på grunn av funksjonshemming, sykdom eller skade, gjelder for alle som får opplæring etter kapittel 4A i loven, og denne retten gjelder derfor også for dem som får opplæring etter nye § 4A-1 andre ledd.

Slik forslaget om å tilby mer grunnskoleopplæring fremfor å fortsette på et ordinært videregående løp vurderes, vil innebære at disse elevene totalt sett får et lengre utdanningsløp. Dersom dette er elever med spesialskyssbehov vil det medføre økte kostnader til skyss.

Økonomiske konsekvenser

Friere skolevalg

De økonomiske konsekvensene for skoleskyss vil avhenge av hvor mange elever som benytter seg av muligheten til friere skolevalg. Det bør i første omgang klargjøres hvilke kostnader til skyss fylkene blir belastet som følge av gjesteelever, både for ordinær skyss, jf. oppl. §7-2 og for spesialskyss/midlertidig skyss etter § 7-3.

Mulighet til å tilby grunnskoleopplæring til ungdommer som har rett til videregående opplæring

De økonomiske konsekvensene vil avhenge av i hvilken grad kommunene vil benytte muligheten til å tilby mer grunnskoleopplæring, samt skyssbehovet til de aktuelle elevene. Det bør imidlertid klargjøres hvilke kostnader til skyss fylkene blir belastet som følge av dette forslaget.

Kristiansand, 23. november 2015

Kenneth Andresen
regionalsjef